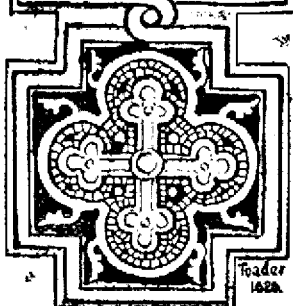

BISERICA SI SCOALA

REVISTA BISERICESCA SCOLARA LITERARA SI ECONOMICA

Baptiștii în capcană.

Cuiburi de ceartă.

— În atențunea autorităților administrative. —

În comuna Iermata, jud. Arad, primarul a fost nevoit să sigileze casa de rugăciune a baptiștilor. Căci era ca în infern la fiecare adunare, deși nici unul din baptiști nu a auzit de Dante.

În ziua de 20 April 1927 chiar președintele adunării baptiste, Simion Sigete împreună cu alți opt baptiști laudă fapta primarului și cer dela pretorul plasei asistență polițienească pentru ca să poată „arunca cu forță pe cei ticăloși” și să mai poată ținea adunări.

Adresa către pretorul plasei o tipărim în copie, ca cititorii iubitori de biserică, să vadă că numai este chip a se redeschide un cuib de vrajbă ca acel din Iermata și că numai un trădător al cauzei sfintei biserici și neamului, ar putea să redeschiză un focar de infecție și să-l apere cu poliția.

Iată adresa:

Domnule Primpretor!

În urma certelor, cari nu mai încetau și ne conturbau în slujba Dumnezeiască, nu eră alta scăpare, decât să se închidă adunarea noastră, care de vre-o șapte opt luni a fost, nu loc de închinare ci de ceartă, până vom putea primi dela autorități ajutor de poliție ca să aruncăm cu forță afară pe cei ticăloși, cari nu se supun hotărârilor adunării și comitetului nostru. Am avut noroc că primarul a închis adunarea, pentru ce-i și mulțumim pentru că, după ce se va deschide cu ajutorul dat de D-voastră sperăm s'o scăpăm de certe și de ticăloși.

În nădejdea că domnul primpretor va asculta rugarea noastră și în cel mai scurt timp posibil se va face să putem deschide adunarea, precum am cerut mai sus, subscriem rugarea noastră.

Iermata, la 20 Aprilie 1927.

Premergătorul și președintele adunării Simion Sigete. Membrii în comitet, Ioan Vujde Novac, Berari Mitru; de religie ortodocși fiind de față ca martori: P. Matan Ioan, Mila Iacob. Baptiști: Ioan Suci, Florea Suci, Vujde Todor, Sighete Teodor, Bodărlău Pavel, Vușdea Pavel.

Paștile în Arad

Toată suflarea ortodoxă din Arad a prăznuit praznicul Paștilor și în anul acesta cu cucernicia și pompa cuvenită.

Săptămâna Patimilor a fost timpul de reculegere și meditații ploase.

Incepând cu seara din ziua Floriilor s'au oficiat în biserica catedrală denii, la cari s'au rostit din partea preoțimei, predici bine studiate și pregătite.

În seara din joia mare au fost cetite cu multă evlavie cele 12 evanghelii ale patimilor Domnului. Întâia evanghelie a fost rostită de P. S. Sa Episcopul Grigorie și au urmat părinții: Mihai Păcățian, Tr. Vățian, D. Muscan, Dr. T. Botiș, V. Olariu, A. Popovici, S. Stana, T. Gheorghiu, C. Turic, F. Codrean și protodiaconul I. Cioară.

În vinerea mare la orele 4 după masă s'a săvârșit slujba prohodului Domnului. În mijlocul bisericii eră ridicat mormântul Mântuitorului, împodobit cu icoane sfinte, verdeață și flori. Garda în jurul mormântului sfânt era făcută de o echipă de soldați.

Sfântul serviciu a fost oficiat de P. S. Sa părintele Episcop Grigorie azistat de 8 preoți și un diacon. A participat public mult; femeile erau îmbrăcate în haine de doliu.

Predica pentru ziua aceasta de jale, a rostit-o cu pietate profundă, P. C. Sa părintele protosinzel Dr. Iustin Suciu.

Sâmbătă la oarele 4 dimineața s'a efectuat slujba punerii în mormânt de P. S. Sa cu preoțimea dela Episcopie și cea parohială.

În sâmbăta mare s'au spovedit și cuminecat mulți credincioși din Arad. Mărturisirea și cuminecarea personalului de serviciu și bolnavilor dela: Spitalul județean, Institutul obstetric, Spitalul și azilul de copii a săvârșit-o părintele S. Stana, confesorul spitalelor din Arad.

Duminecă dimineața în revărsatul zorilor clopotele catedralei ne-a chemat cu glasul lor duios și melalic la praznicul *Invierii lui Hristos*. Spre piața catedralei se revărsau pâlcuri de credincioși din toate părțile orașului. Sosesc autoritățile civile și militare în mare ținută. P. S. Sa Episcopul nostru Dr. Grigorie Gh. Comșa sosește urmat de membrii Consistorului.

Fics la oarele 4 se deschid ușile sfântului altar, preoțimea îmbrăcată în ornate deschise, și urmată de P. S. Sa, iasă pentru încunjurare. Corul bisericesc întonează „Invierea ta Hristoase Mântuitorule”...

Muzica militară întonează imnul „spre

rugăciune”, iar goarnea sună la toate colțurile pe unde trece procesiunea. După 3 încunjurări P. S. Sa părintele Episcop a cetit sf. evanghelie, și a întonat troparul „*Hristos a înviat*”, care a electrizat marele public ce eră de față.

La oarele 9 s'a efectuit sfânta liturghie, pontificată de însuși P. S. Sa părintele Episcop secondat de 8 protopopi și preoți și de 2 diaconi. Răspunsurile liturgice au fost executate cu multă evlavie de corul „Armonia” condus de profesorul At. Lipovan.

La priceasnă P. S. Sa părintele Episcop a rostit pastorală Sa de Paști cu multă vervă oratorică, prin ce a făcut profundă impresie asupra publicului care abia încăpea în biserică.

Astfel am petrecut sfintele sărbători, în rugăclun și multă revelație sufletească.

Cuvântare

rostită în 5 Aprilie a. c. în biserica catedrală din Arad, cu ocaziunea întrunirii despărțământului Arad al „Asociației clerului Andrei Șaguna.”

„Voi vă ve-ți intrista, dar întristarea voastră să va schimbe în bucurie”... (Ioan 16, 20).

*Prea Onorați Părinți Protopopii
Iubșilor în Hristos Frați!*

Dacă aruncăm o privire asupra lumii acesteia plină de răutate și stricăciune; dacă pătrundem în sânul familiilor, chiar și a celor mai favorizate de soarte, pretutindeni nu vedem decât inimi zdrobite de durere și ochi înecați în lacrimi!... Din toate părțile aproape să aud suspine și tânguirii, pricinuite de suferințele și încercările acestei vieți aproape insuportabile, împlinindu-se astfel cuvintele Mântuitorului: „Voi vă ve-ți intrista, dar întristarea voastră să va schimbe în bucurie.”

Bine să luăm seama, Fraților, la aceste cuvinte, căci deși primele aruncă desolarea în inimile noastre, cele din urmă însă ne suflă o dulce și caldă nădejde! Întristarea, lacrimile și durerea sfășie inimile noastre astăzi, după cum fierul plugului sfășie, despică sânul pământului. Dacă noi însă vom căuta să sămănăm în aceste brazde a-le încercării sămânța curată a răbdării și a resignațiunii, întristarea noastră de azi să va schimbe mâne în bucurie și după-ce am sămănat în lacrimi, culege-vom în veselie!...

De altcum nu vorbesc aici despre încercările vieții, cari nu să întâmplă decât rar în cursul unei existențe; ori de schimbările sorții, cari aruncă deodată în cea mai neagră mizerie pe cei ce trăiau din belșug. Nu voi vorbi nici de acele mari nenorociri, cu cari dreptatea dumnezeiască lovește câte odată nu numai familii, ci chiar națiuni întregi! Tot așa nu voi vorbi nici despre sf. taină a mărturisirii ori a cuminecării, după cum poate cineva ar aștepta-o astăzi dela mine. Nu, căci fiind fiecarele dintre Frațiile Voastre însuși duhovnic și chivernisitor al acestor dzești taine, deci în deplină cunoștință a actului solemn, înaintea căruia am stat noi acum și am fost chemați aici, mă simțesc dispenzat dela aceasta; ci — rămânând credincios activității mele preoțești de până acum și obiceiului meu de a vorbi numai despre lucruri actuale și

a vesti numai adevăruri crude — voi încerca să vorbesc despre aceea cardinală întrebare sau problemă, ce a cauzat înfrustrarea, lacrimile și durerea noastră de azi și cum avem să ne întocmim noi viața noastră de păstori sufletești, ca înfrustrarea noastră să se schimbe în bucurie, pe care cu drept cuvânt am așteptat-o în aceste vremuri de mărire națională?

Și dacă în cadrul acestei cuvântări va trece peste puterile mele de a lămurii pe deplin aceasta întrebare, întocmai după cum i-mi șoptește inima mea, Vă rog să-mi iertați, Fraților, aceasta slăbiciune și judecată dreaptă judecând, să luați în considerare, că în acest moment solemn pentru mine atâtea idei sau învățături cu adevărat sublime năvălesc în mintea și inima mea, încât cu greu, dar foarte cu greu voi putea să desprind din ele un mănunchi neînsemnat, pentru a le planta cu dragoste și bunăvoință în inimile voastre simțitoare și sufletele voastre însetate!..

Totuș Vă rog, ascultați-mă cu atențiune, căci „lucrurile de cinste voi grăi și voi încerca să mă achiț cu destulă demnitate de aceasta sarcină nu tocmai ușoară, luată pe umerii mei slabi de a cuvânta Fraților Voastre, între cari unii să pot mândri cu frumoase succese pastorale și a căror faimă de renumiți vestitori ai cuvântului a trecut de mult, departe peste hotarele acestei de Dumnezeu scutite eparhii!..

Iubiților în Hristos Frați! Timpul prezent i-și are vederea fizionomia sa proprie: eforturile și curente sale deosebite. Rătăcirii și pericole noi, cari în veacurile trecute ori n'au existat de loc, ori nu în aceasta măsură, apar neconținut pe orizontul creștinătății! Viața socială a primit în cele mai multe privințe alt caracter și aceasta schimbare bruscă, scoasă la suprafață în mare parte și de marele război al lumii și al popoarelor, a trebuit să influențeze în mod brusc și asupra vieții bisericești. Simptomele acestor scaderi sociale complicate, e drept că le-au arătat unii bărbați de seamă ai bisericii noastre încă înainte de război, dar glasurile lor de o revoltă justificată nu erau luate în serios și să perdea fără a fi ascultate „în frământarea nenorocită de preocupări materiale vinovate, ce înlănțuiseră și înlănțuiesc încă și astăzi ca un puternic paiangen aproape toată lumea“. Iar după ce războiul lua-se sfârșit norocos, îndeosebi pentru noi cei asupriți și năcăjiți, lumea, care cu nădejde așteptase o intensivă, viață bisericească și o nouă viață morală, cu îngrijorare, aproape îngrozită privește astăzi la descompunerea socială și morală, căutând cu nedumerire leacuri rezezi și tămăduire sigură!

Aceasta îngrijorare preocupă în mod serios atât pe marii ierarhi ai bisericii noastre strămoșești, ca pe toți atâtea vrednici următori ai apostolilor Domnului nostru Isus Hristos, ca și pe simplii cetățeni cinstiți, în sufletul cărora încă nu s'au ofilit deplin floricelele frumoase ale credinței, nădejzii și dragostei creștinești și cari discută zilnic aceasta împrejurare cu multă amărăciune sufletească și cu o justificată îngrijorare! Căci dacă aruncăm numai o mică privire în jurul nostru, cu durere va trebui să vedem: desorientări curioase, frământări politice sterpe, instituțiuni în lăncezire, preocupări materialiste ultraanimalice; apoi lux și privațiuni, spoială de cultură strălucitoare, bogății imense, ca și sărăcie înapăimântătoare — toate acestea frământate de cel mai păgânesc duh de viață egoistă și viermuind în cea mai cutezătoare lipsă de conștiință morală, — după cum foarte potrivit să exprimă în aceasta privință venerabilul episcop al Hotinului Visarion Puiu!¹⁾

În asemenea împrejurări toate popoarele culte, căci doară această decadentă morală apasă toată lumea așa zicând, recurg acum la ajutorul unei instituției deosebite, care are o atât de frumoasă menire socială și dispune de cele mai eficiente mijloace de îndreptare și aceasta este: *biserica!* Durere,

¹⁾ Visarion Puiu: „O Românie Nouă“ în „România Nouă“ an. II. Nr. 220.

tocmai în timpurile acestea grele ea este la noi instituțiunea cea mai urgentă și nebagată în seamă și nu știm: cu intențiune se practică aceasta ori dintr'o regretabilă ignorare a menirii sau importanței sale sociale? Pe când o știe foarte bine și cel din urmă cetitor al unei gazete că numai singură biserica este în stare să restabilească ordinea morală în lume. Fără biserică, fără religie și morală pretutindenea am vedea numai haos și anarhie morală! O știu aceasta foarte bine și bărbații noștri de stat și numai un lucru ne pune în uimire: cum de nu a încercat până acum nici unul să preîntâmpine această catastrofa națională prin legi drastice, aplicate la timp și cu dreptate!?

Și fiind-că am zis că cea mai urgentă instituțiune a ajuns la noi astăzi biserica, Vă rog, răspundeți mi acum, Fraților, cine este acela, care suferă mai mult de pe urma acestor stări? Pe cine-l doare mai mult aceasta împrejurare, dacă nu pe noi „mirii bisericii lui Hristos“, cari am ajuns să fim, alături de biserică, cea mai urgentă tagmă de pe fața pământului, o adevărată plagă a timpului nostru atât de stricat? „Ca niște gunoi ne-am făcut noi lumii și suntem tuturor lăpădătură acum“ ca să mă folosesc de cuvintele acestea aspre ale marelui Pavel! (I. Cor. 4, 13) Da, iubiții mei frați, în aceasta stare tristă am ajuns! Din cauza, că noi nu avem un serviciu limitat prin lege, nouă ni-se cer de toate, nouă ni-se impută toate! Dacă a slăbit credința în poporul, pe carele îl păstorum, noi suntem de vină. Dacă credincioșii noștri nu mai vin la biserică, dacă în parohii s'au ivit secte religioase, să comit furturi, beții, desfrânări ori băntue alte păcate și fără-delegi; dacă credincioșii noștri sânt slabi și piperniciți ori neîndemânatici în gospodărie; dacă cunt analfabeți, comuniști ori socialiști, dacă nu se unesc la lucru de folos pentru binele obștesc, noi suntem de vină, că nu ne-am priceput să păstrim poporul, să-i dăm povețe, să-i facem educația morală!.. Acesta este refrenul, acesta este strigătul general, pe carele îl auzim zilnic dela toți: intelectuali, meseriași și țărani și carele ne umple inima de întristare și sufletul de îngrijorare!..

Adânc măhnit asupra acestui fenomen curios ne simțim și noi îndemnați să facem astăzi constatarea, la care a ajuns și fericitul Augustin, când a exclamat: „Lung timp nu mi-am putut exiplica, de ce-i ura față de preoți așa de generală? Noi nu facem nimănui nedreptate, nu vătămăm pe nimenea, nu ne împrăprietim bun străin, ci ne decidem viețea binelui societății omenești. De ce suntem tratați cu atâtea neîjubire, în cât cu anevoe se ține o conversație, în care să nu se îndușmănească un episcop sau un preot? Dar eu am aflat deslegarea cimirului în prezicerea lui Isus: Acestea au să vă facă vouă, căci nu-l cunosc nici pe Tatăl nici pe mine!“²⁾ Ceea-ce l'a măhnit pe acest S. Părinte încă atunci, în timpul acela barbar, să practică și azi, cu aceea deosebite însă, că într'un grad cu mult mai mare și după un sistem oare-care. Poate că și invidia lumii pentru bunul înalt al direcătoriei noastre pastorale, ce l'am primit noi de la Hristos, poate că și îndărătnicia întunericului față de lumină sunt factorii, cari contribuie la aceasta, dar mai faptul, cred eu, că prin valurile și furtunile vremilor din urmă, a înfricoșatului război mondial trecând oamenii noștri, venind în atingere cu diferite popoare demoralizate, li-s'a stricat și lor morală s'au întors acasă „plini de moarte și otravă sufletească“. Simțim neconținut această otravă, în tot locul ne întâlnim cu ea. Ea este aceea, care „carcă gura celor nebuni să ridice cârtiri contra preoțimei, să rădă de mucenicia, jertfele și suferințele noastre de ieri, a Moisirilor și Aronilor de ieri, cari neconținut i-i îmbărbătam, îi sfătuiam, le țineam trează credința și nădejdele în Canaan!“ Ea este aceea, care a rănit adânc inimile noastre astăzi și suntem triști, încât cu drept cuvânt putem zice cu dreptul Iov: „Aștepta-tam lumina și întunericul căzu asu-

²⁾ Vezi: „Vitorul“ rev. bis., Cernăuți, a. 1909 Nr. 10,

pră-ne, zilele suferinței ne-au cuprins". (Iov 30, 26-27)...
Ve-ți înțelege acum, Fraților, că „pentru aceasta chiar s'a făcut nouă durere”, pentru aceasta „intristată este inima noastră și s'au întunecat ochii noștri!” (Ier. 5, 16-17)...

...Acum fără voie se naște întrebarea: le simțim noi toate acestea și simțim de unde vin? Până unde vor merge și când se vor opri? Dacă le simțim și voim a pricepe timpul nostru pentru a interveni cu succes, ce vom face? Ce vom spune noi, cari ne numim „părinții” acestei lumi stricate, care ne strigă grozav: „I-al, i-al răstignește! pe dânsu-l!” (Ioan 19, 6)... Vom privi doară cu mâinile încrucișate, cum să srupă temelile bisericii lui Christos, cum se cufundă corabia neamului în valurile spumegânde, ce o înconjură? Ori poate-că mulțumindu-ne cu un ușor oftat ne vom ținea tru-fași, vom sta departe ori vom trece alătura pe lângă cei-ce așa ne grăiesc? Nu, la nici un caz, nu aceasta vom face, iubiiții mei frați, ci de sus, ca dintr'un turn de pază vom privi învălmășagul lumii acesteia și cugetându-ne la taina preoției, ne vom întipări adânc în memorie aceste vorbe infricoșate: „Vai de păstorul, care părăsește turma sa, sabia va fi preste brațul său și preste ochiul său cel drept, brațul său va seca și ochiul său cel drept va orbi”. (Zah. 11, 17)... „Veni-va Domnul slugii aceleia în ziua în care el nu așteaptă și în ora, în care el nu știe și-l va despica pe el în două și partea lui cu fățarnică o va pune!” (Mat. 24, 50-51)...

Pătrunși până în adâncul sufletului de aceste cuvinte infricoșate, vom căuta cu toată inima să fim „preoi”, ca bărbați ai eternității să stăm deasupra timpului nostru, la nici un caz să nu ne lăsați răpiți de vârtoarea sălbatică a lumii acesteia. Dacă voim să stăpânim această mișcare, această primire morală, nu este iertat să ne lăsăm singuri răpiți de dânsa, ci cu îndoiță cumpătate vom căuta „a ne face tuturor toate, pentru a-l mântui pe toți”. Cu toată ura și indușmânirea lumii, la toate succesele slabe, la toată greutatea serviciului privind, noi să nu desperăm, ci cu puteri noi și însufletire curat apostolică să începem cea mai întinsă *propagandă religioasă*, fie că suferim pentru dreptate — nedreptate, că secerăm pentru bunăvoință și dragoste — nemulțumire și ură, fie că recompensa ne este disprețul în loc de onoare!... „Bațjocoriți fiind să binecăvântăm, persecutați fiind să răbdăm, huliți fiind să sfătuiți!” (I Cor. 4, 12-13).

Chemarea noastră principală va trebui să fie de a *vesti cuvântul lui Dumnezeu*, după-cum ni-s'a și poruncit de a „merge în toată lumea și a vesti evanghelia la toată zidirea”. (Marcu 16, 15). Vestirea adevărului d-zeesc a format doar partea întregitoare a operei de mântuire a Mântuitorului Christos și analog va trebui să constituie ca și partea cea mai însemnată a direcției noastre pastorale. La aceasta ne chiamă mai recent și glasul blând al Preasfințitului nostru ierarh în preafrumoasa scrisoare pastorală adresată nouă anume în acest scop! În aceasta cea mai de frunte și mai frumoasă parte a direcției noastre preoțești, vom mai cunoaște mai ușor rodirile trudei noastre, care ne poate deveni și elementul de încurajare în dorința de a persevera!

Să nu uităm, Fraților, că interese vecinice, soarta viitoare a bisericii și a neamului nostru este depusă în mâinile noastre preoțești! Astăzi mai mult ca ori-când s'a înmulțit numărul acelor, cari si-au pus ținta lor în suprimarea credinței și vieții religioase a poporului nostru, deci cu atât mai vartos bine să știm a manua cuvântul pentru a face de rușine toate ostenele lor! Este neapărat de lipsă „să ne îmbrăcăm cu toată armarea lui Dumnezeu, ca să putem sta împotriva meșteșugirilor celui necurat”;... încingând coepsele noastre cu adevărul... îmbrăcându-ne cu platoșa dreptății și încălțându-ne picioarele întru gățirea evangheliei păcii... Prește toate vom lua pavăza credinței... coiful mântuirii și sabia duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu... cel mai ascuțit de-

cât sabia cu două tăisuri, care pătrunde până la despărțirea sufletului și trupului, a mădulărilor și măduvei!”... (cf. Efes. 6, 11-17 și Evrei 4, 12).

În special vom căuta să explicăm cuvintele înțelepte ale Sf. Scripturi, să povestim istoria creștinismului și a bisericii noastre strămoșești, ca să însuflețim dragostea credincioșilor pentru apărarea legii noastre românești. Acestea le vom aduce apoi în legătură și cu istoria neamului nostru pilde vii din istoria noastră națională ca să se desvoalte în popor, pe lângă iubirea de biserică și iubirea de neam și țară: Două lucruri atât de necesare la întărirea și la consolarea României Mari! Să spunem poporului încredințat păstoririi noastre, carele cere astăzi milă și ajutor, carele șede în corabia bătută de furtunile și velurile acestor vremuri, gata să se scufunde și strigă desperat: Doamne mântăște-ne, că perim (Mat. 8, 25,) că nu dorul după câștig „ori după o viață comodă” ne-a îndemnat să luăm pe umeri sarcina ușoară a preoției, după cum le place unora a afirma; ci scopul nostru suprem este „a contribui la bucuria multora și a ajuta la sfințirea tuturor.”³⁾ „Să strigăm în lumea largă, să ajungă la urechile acelor cari pun prea puțin preț pe munca noastră săvârșită în Egipt ieri și disprețuite astăzi sprijinul nostru, ce l-am putea da la așezarea noastră în edificiul nou al neamului, că „toate prin noi s'au făcut și fără de noi nimic nu s'a făcut, ce s'a făcut!” (Ioan 1, 3)... Cu toate acestea „noi suntem slabi astăzi, iară ei tari; ei însemnați, iară noi disprețuiți; până în ceasul de acum și flămânzim și însătoșăm și goi suntem și palmuiți suntem și așezați nu suntem; ostenim lucrând cu mâinile noastre”, (I Cor. 4, 10—12) „alergăm fără răgaz”, „ostenim sfătuiind și mângâind” și la clădirea mărețului edificiu al neamului tot noi voim să fim și vom fi „piatra cea din capul unghiului!” Ca stigarea noastră să și aibă rezultatul dorit, vom căuta să ne strângem și noi odată rândurile, să înțelegem — ar fi timpul suprem — și noi odată ce este „solidaritatea”; să convenim mai des la gîșgul de chemare al tinerei noastre „Asociații, să ne povestim acolo durerile și năcazurile, să învățăm a ne iubi și slăma reciproc și a cere și dela alții: respect pentru tagma preotească! Îndeosebi vom căuta să facem zid din piepturile noastre în jurul Prea Sfințitului nostru ierarh Grigorie, la a cărei săvârșire a vieții privind, „cu diioșie să-i ascultăm povețele și să-i urmăm credința!” (Evrei 13, 7)... Așa să ne înțelegem noi chemarea și să ne facem slujba preoției și atunci putem fi siguri, că soarele dreptății va răsări și pentru noi odată și răsplata muncii noastre nu va întârzia!

Acestea sunt, Fraților, cuvintele, cu cari eu am aflat de potrivit a mă prezinta astăzi înaintea Fraților Voastre! Și mă simțesc în parte fericit, că mi-a succes, cel puțin așa cred eu, să arunc puțină lumină asupra acestei chestiuni, săi ficez în linia generale care va trebui să fie chemarea noastră pe viitor? Deplin fericit însă numai atunci mă voi simți, dacă alt cineva dintre Frații Voastre, cu mai multă pregătire și experiență, pastorală, va arunca mai multă lumină asupra acestei probleme importante, carea — după — cum am amintit și la începutul acestei cuvântări este atât de vastă și de frumoasă, încât o minte sgeră și o peană iscusită ar putea scrie volume întregi despre aceasta cea mai de frunte însușire a direcției noastre preoțești!

Până atunci Vă rog, Vă conjur chiar, ca cuvintele mele de azi să le primiți cu aceeași dragoste și bunăvoință, cu care eu am primit a Vi-le împărtăși și întipărindu-le adânc în inimile Voastre, să făgăduim solemn, în fața acestui sf. altar că vom căuta cu toții a începe o nouă apostolie, a unor vremi, ce vor să vie!

³⁾ Radu Cristescu. „Scrisoarea III.”

Atunci întristarea noastră de azi — sunt sigur — să va schimba în veselie; negura și întunerecul, ce a întunecat vara, autoritatea și nimbul nostru, să va risipi și cei ce plângeam ieri în Egipt, suntem azi triști în drumul spre Canaan, vom râde cu toții mâne în mândrul, frumosul și bogatul Canaan!...

Atunci și acei mare și neuitat arhereu al nostru, al cărui mare și nemuritor nume cu adevărat să măndrește că-l poartă lângă noastră „Asociație”, care va tresăi în mormântul dela Râșinari simșind, că clerul, pe care el l-a dorit și l-a visat, este la înălțimea chemării sale!

Atunci, dar numai atunci, nu departe, ba chiar aproape va fi vremea, când ori-care muritor de rând întâlnindu-ne în cale, la trei pași se va descoperi cu evlavie și respectul covenit, zicând semenilor săi: Trecătorule, dacă ești creștin și Român adevărat, jos pălăria, acesta este părintele!... Iar „când se vor împlini zilele noastre și ne vom duce la părinții noștri” (I Cron. 17, 11), ca să ne dăm seama despre felul, cum am chivernisit noi talantul încredințat nouă, ne va lumina Christos și primindu-ne în împărăția sa cerească, va rosti cuvintele: „Bine slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune, întră întru bucuria Domnului tău” acum și pururea și și în vecii vecilor Amin! (Mat. 25, 23)

Iosif Pascu
paroh în Mândruloc.

Preotul și sectarismul.

Dăunăzi, în o frumoasă dimineață, treceam pe jos o comună nemțească, să-l zic pe nume, Aradul-nou și era Duminică. Cete — cete, bărbați — femei, tineri — bătrâni, cărturari — plugari, cu cartea de rugăciuni în mână, zoreau pe întrecute la Biserică. Eu, cu ochii umezi mă gândeam la poporul român, la neamul meu și la turma mea... Cât m'aș jerifi să te văd și pe tine naște mărită, să te văd, așa... grăbind spre Biserică și nu lenevind în ziua de închinare sau grăbind aiurea?... și iată cetesc la acest loc constatările păr. protopop Clorolanu, că poporul nostru în fața sectarismului stă desarmat, nu are nici mândria legii lui, nici conștiința superiorității asupra străinilor, ne lipsește încrederea și mândria cu care poți învinge toate.

Adevărat, poporul nostru nu-și poate da seama că legea lui românească batjocorită și umilită până bine de curând, a ajuns astăzi lege dominantă în stat. Sfios a fost, sfială'i pândește și azi. Așadar, preotul, cinstitul patriot, care a știut la atâtea sărbători naționale să explice scara de mărire urcată până la Româna Mare respective Golgota neamului, — va ști explica și Golgota legii românești — catholicismul — calvinismul — luteranismul cu sectarismul de astăzi.

Cu neamul românesc a suferit și s'a înălțat și legea românească până la a fi dominantă. Aceasta spre edificare. Un caz: neîncredători păreau membrii consiliului parohial când în prima ședință le explicam între drepturile și datorințele lor și cei de-a apăra vaza și onoarea Bisericii și a personalului bisericesc,

căci astăzi hula și batjocura legii noastre se pedepsește spuneam eu, adăugând puțină istorie despre catholicism la români și despre sectarism ca dușmanii hulatori ai ortodoxismului nostru, Fețele se luminează, și eu înțelesei datorla de-a stăru și a aduce exemple la acest punct.

Așadar, cu dreptate poporul nostru nu e pregătit, nu e înarmat în fața sectarismului.

Dacă poporul să prezintă așa, se naște o altă întrebare, cum se prezintă preotul în fața sectarismului?

Răsbolul contra sectarismului declarat, e dat, cu venirea la noi a P. S. Părinte Grigorie. Armele: S. Scriptură și cărțile P. S. Sale stau pe masă. Să nu mi să la în nume de rău, când semnez trebuința arzătoare de a se înarma și preotul zi de zi, cu stăruință. O fac aceasta din o împrejurare, căutam prilejul să atac și să distrug înclinarea unor cântăreți spre baptism. Cu un tractat despre preoție îi trimis la adunare, natural să aducă răspuns — în scris. Răspunsul fu scurt, „noi nu dăm în scris nimic”. Atacul reuși.

Alt caz. Doream să știu apucăturile mai noul ale baptiștilor. Cu un cantor, merg în adunare. Cer să vorbesc. Vorbesc despre S. Scriptură, că adevărat nu ori care om e în drept a o explica, numai „preotul pus”, „trimis”. Fără contradicții ne despărțim, ei cer să mai merg. Facem legământ pentru Duminica proximală, punem și obiectul discuției, preoția. E-am în așteptarea unei dârze discuții, când colo, cu puține întreruperi, gat tema. Citatele îl ustură, unul câte unul pleacă, puținii rămași, recunoscătoare — „este preoție” — în schimb, nu-mi cerură o altă vizită, căci ustura simțitor biciul lui Moise dela a doua Lege c 17 v 12.

Mi-au zis: Vis pacem, para bellum.

Încă ceva, misiunile începute în postul Crăciunului continuă și-n acesta a Paștilor. E datorită o mislune pentru înșiși misionarii tractuali, căci și ei au lipsă de sfaturi, îndrumări, clarificări, lumină și duh. Aci se va da răspuns la întrebarea că oare misionarul nu e dator a intra în cetatea sectarului? Până atunci misionarul să ștudieze activitatea celui mai mare misionar, ap. Pavel.

Să ne dăm seama că ap. Pavel în primele zile după convertire intră în sinagoga din Damasc, acolo vestește și predică pe Hristos cel înviat. Din calea furiei iudeilor, slobozit noaptea peste zidul cetății — se refugiază în Arabia, nu descurajază, după trei ani de pregătire, vine și stă cu Petru 15 zile în Ierusalim și aci pentru că „cu îndrăsneală vorbea întru numele Domnului Isus, grăia și se întreba cu Elinii” era amenințat cu moarte (F. c 9 v 29).

Cunoscând Vamava, întemeietorul comunității creștine din Autiochia, îndrăsneala și curajul lui Pavel din Tars îl duce ortac și a fost un an deplin de s'au adunat ei în biserică și au învățat norod mult.

Să cercăm, să lșptim pe Pavel în drumurile sale misionare de-a cuceri pentru Hristos, nu un om sau o cetate, sau o provincie romană, nu, ci lumea întreagă și vom admira îndrăzneala și curajul lui. Vom admira curajul său de a intra și vorbi între filozofii areopagului din Atena. Aci „se întărită întru dănsul duhul lui, văzând cetatea plină de idoli” și „se întreba în sinagogă cu iudeii” (F. c 17 v 16).

Lupta lui dărză se cunoaște apoi din vorbirile sale de apărare cătră popor, cătră sinedriu, către Felix și Festus procuratorii romani, către regele Irod Agripa, așa cum ni le-a lăsat Luca în F. Ap. Apoi, nu trebuie uitată lupta ce-a avut cu Petru când se născu, „prie-cire și întrebare nu puțină” pentru circumciziune (F. c 15) și pentru fățărnicia dela agape (Gal. c 2).

Icoana Suferințelor din a doua ep. c. Corinteni dela c. 11 sunt o dovadă că „toate le poate întru Hristos, cel ce-l întărește” (Filip. c 4 v 13).

Așadar, înarmați, para bellum și nu te feră de omul eretic (Tit c 3 v 10) căci ești hulit, atacă tu, el se ferește; ce perde el, prinzi tu, curajul.

„Cel ce nu adună, risipește”.

Teodor Draia,
preot.

INFORMAȚIUNI

O nouă nenorocire. De vreo două săptămâni încoace nenorocirile pe căile ferate se țin lanț. Nu este zi în care gazetele să nu aducă știri despre astfel de nenorociri, cari mistue milioane de lei și zeci de vieți omenești. Luna trecută s'a întâmplat iar o groasă ciocnire de trenuri pe linia cătră Ploești, între un tren de marfă și unul care avea 36 vagoane cu benzină. În urma ciocnirii vagoanele cu benzină au luat foc. Văpaia a fost fulgerătoare și nim nu s'a putut apropia. Au ars scrum toate vagoanele și au pierit în flăcări patru ceferiști. Paguba atinge cam 30 milioane lei.

Un nou Mesia. S'a întâmplat că ovreiu Abraham Baum din Tâgăd de lângă Oradea Mare, în luna Februarie a anului trecut a făcut o trăsnaie. Di Abraham s'a apucat într'o zi și a încălecat un măgar. S'a îmbrăbodit cu un ștergar alb și cu mâna ținând o trâmbiță la gură a început să predice de alungni ulițelor, că el e Mesia așteptat de Evrei, că sufletul lui e străbătut de duh sfânt, că toți trebuie să se plece la picioarele lui.

— Iată a venit Mesia cel de voi așteptat, bucurați-vă, bucurați-vă! — Poliția l-a arestat. În zilele trecute a fost pertractarea la tribunalul din Oradea mare, care a constatat, că ovreiu nu este sănătos la cap. După ce nime nu l-a luat în serios, a fost achitat. Și în cursul desbaterilor spunea ovreiu că dacă se găsește un alt Mesia adevărat care să-l înlocuiască atunci se învoește să fie pedepsit cu închisoare. Astfel nu, în ruptul capului.

Prețul aurului a fost satorit de cătră ministerul de finanțe în suma de 110723 lei kilogramul, iar kg. de argint la 2759 lei.

Bacalaureatul. Ministerul instrucțiunii a hotărât ca înscrierile candidaților la examenul de bacalaureat din anul acesta să se facă în două serii. Prima serie va fi compusă din elevii cari s'au mai prezentat la acest examen și au căzut. Înscirerea acestora se va face până la 1 Iunie.

Își arde nevasta. Locuitorul Mitrofan Herța din comuna Cotinjeni s'a luat la ceartă cu nevastă-sa. La un moment dat ei a prins-o, a legat-o și ia dat foc. După aceea a fugit la pădure unde a fost prins.

Sălbătăcia unui sătean. În ziua de 31 Martie, un sătean din Brăzești fusese prins de primarul comunei la niște lemne ale comunei. Primarul l-a amenințat că va fi dat pe mâna legii. Atunci vinovatul a pândit pe primar în drum, s'a năpustit asupra lui cu un topor, dându-i lovitură în cap. Sărind sătenii să-l scoată, l-a amenințat că-i taie de se apropie. În urma acestel sălbătăcii, bătăușul a dispărut din comună. Starea primarului e grea.

Biserica ortodoxă în Australia. Zilele tecute s'a pus piatra de temelie a bisericii ortodoxe din Sidney. Aceasta este cea dintâi biserică ortodoxă în Australia. Se clădește pe cheltulala coloniștilor ruși, mutați după război în aceasta parte a pământului.

Foc. În apropierea gărei Pământeni din Basarabia, la o mare fabrică de ulei, a izbucnit o groasă explozie, urmată de un mare foc. Focul a bătuit toată noaptea, nimicind toate clădirile faricei, precum și un magazin cu mărfuri. Pagubele se urcă la 20 milioane lei.

Albanezii închid școlile românești. O știre sosită la ministerul de instrucție și la unii Români macedoneni din România spune că guvernul albanez a închis liceul român din Corița. Fapta guvernului albanez nu se potrivește de loc cu libertatea de care s'au bucurat și se bucură Albanezii din România.

Bolșevicii nu se astămpără. În zilele trecute s'a prăznuit la Budapesta opt ani dela înființarea republicei. Cu acest prilej s'au făcut diferite arestări printre membrii partidului comunist și social-democrat și s'au aflat o mulțime de scrisori dela Moscova. În aceste s'au găsit și ordinele date partidului comunist austriac prin care se hotăra ca acesta să organizeze la cursul lunel Martie la Viena, Budapesta și capitalele statelor balcanice, așa zisele „armate de Martie”, cari aveau să răstoarne guvernele, întronând dictatura proletariului. S'a mai descoperit că întreaga mișcare eră mijlocită de către sovieticele din Viena, atât pentru Ungaria cât și pentru Transilvania.

Sumele cheltuite sunt grozave. Fiecare șef de grupare primea câte 2000 dolari lunar, înafară de cheltuielile de propagandă printre muncitorii.

Prefect arestat. Tribunalul din Bacău a condamnat la un an închisoare pe fostul prefect averescan Chiru și la trei ani pe fostul secretar al prefecturii Gheorghiu. Ambii au fost amestecați într-o afacere urâtă, care a nimicnit niște fonduri, cari se cuveneau jud. Bacău. Condamnații au făcut apel la Curtea de Apel din Iași, care a respins apelul ținând prefectului pedeapsa de un an închisoare, iar lui Gheorghiu reducându-l pedeapsa dela trei la doi ani închisoare.

Doamne ferește de mai rău. La banchetul dat dăunăzi în cinstea dlui Dr. Lupu, acesta a declarat sus și tare, că a început o colecție în țară pentru ca să facă în București un nou bulevard. Și a zis dl Dr. Lupu: „Dacă nu voi putea duce la isbândă”, planul acesta, eu mă împuşc”. Ne vine în minte vorba Românului: „Unde este minte multă, este și o leacă de nebunie”.

Menorociri. În gara Hașfalău lângă Sighișoara, s'a ciocnit acceleratul dela Cluj cu un tren de marfă. Au murit doi ceferiști și alți doi răniți. Cinci vagoane s'au sfărâmat. În același zi s'au mai întâmplat ciocniri de trenuri, una la Lugoș una la Galați, una la Piatra Olt și una în gara Alexandri. Cinci într-o singură zi cu pagube uriașe, în vagoane și oameni. Cauza este lipsa unui personal bun și priceput. Iar dl general Ionescu în loc să se îngrijească de acești oameni, ca să fie plătiți cum se cade și să-și poată face slujba conștiencios, își bate capul cu chiplile și cu scuiptorile de prin gărl.

De când s'a iscodit baloneta? Uu popor vechi, cu numele Bascii, având de furcă cu niște vecini răi pentru ase putea apăra mai ușor de ei, au legat cutitele în niște băte lungi. Căne, mai târziu, s'a întrebnițat baloneta la armă, ea se punea în țeava armei, așa că, cu arma în care era fixată baloneta, nu se putea trage. Numai în anul 1688 s'a adaus inelul dela baloneta, care o leagă de pușcă, fără de a o împiedeca în tragere.

Mutare de notari. Ministerul de interne a luat măsuri de a muta 15 notari din județul Sătmăre în vechiul regat spre a învăța limba statului. Față de această măsură atât de bine venită în interesul statului și chiar anumiților notari cari nu s'au străduit nici până acum a învăța limba statului se zorbește că s'au făcut intervențiuni la ministerul de Interne de către unii politicieni ca să o împedeca. Cu acest prilej s'a aflat că în oraș și județ există o întregă armată de funcționari ce nu cunosc o boabă mărar românească. Să se facă și la noi.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala“

BIBLIOGRAFIE

Spre noul Ierusalim: părintele protopop Vasile Gan a scos o nouă carte de predici, pentru perioada Pentecostasului. Autorul, conștient de însemnătatea amvonului în biserica noastră, prin predicile sale răscolește puterea de gândire a cititorilor. Predicile aceste sunt puse în strânsă legătură cu opera de mântuire rânduită de Dumnezeu pentru om, și le însoțește cu aplicații sugestive luate din viața trăită de poporul nostru.

Tipărită în condiții tehnice excelente scrisă într'un stil accesibil tuturor enoriașilor bisericii românești, aceasta carte este o puternică chemare de trimbiță către preoțimea noastră, pentru a urca amvonul la toate ocaziunile, ca astfel să curățim sufletul și conștiința poporul nostru de polomida diferitelor secte religioase.

Salutăm cu satisfacție apariția acestui volum de predici, care îmbogățește literatura noastră bisericească. O recomandăm cu căldură preoțimei noastre.

Volumul cuprinde următoarele predici:

1. La Dumineca învierii.
2. Cuvânt sufletesc pentru luminata zi a învierii Domnului.
3. Altă cuvânt sufletesc pentru luminata zi a „învierii Domnului”.
4. Predică la Dumineca Tomii.
5. Altă predică la Dumineca Tomii.
6. Predică la Dumineca Mironosițelor.
7. Altă predică pentru Dumineca Mironosițelor.
8. Predică pentru Dumineca Slăbănogului.
9. Altă predică pentru Dumineca Slăbănogului.
10. Predică la Dumineca Samarinenicii.
11. Predică pentru Dumineca Samarinenicii.
12. Predică pentru Dumineca Orbului.
13. Altă predică pentru Dumineca Orbului.
14. La înălțarea Domnului Isus Hristos (Predică de comemorarea eroilor).
15. La înălțarea Domnului Isus Hristos (Meditație).
16. Predică la Dumineca sfinților părinți.
17. Altă predică la Dumineca sfinților părinți.
18. Predică la pogorârea Duhului Sfânt.
19. Altă predică la pogorârea Duhului Sfânt.
20. Cuvânt de învățătură pentru Lună Rusalilor.
21. Altă cuvânt de învățătură pentru Lună Rusalilor.
22. Predică la Dumineca tuturor Sfinților.
23. Altă predică pentru Dumineca tuturor Sfinților.

De vânzare la Librăria diecezană din Arad cu prețul de Lei 45.

CONCURSE

Nr. 204/1927.

Concurs din oficiu.

Pe urma ordinului consistorial Nr. 1015/1927 se publică concurs din oficiu, pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă parohul Ioan Micu din Căpâlnaș (protopopiatul Lipovei) cu termen 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Un intravilan parohial de 1600 st. □.
 2. Una sesiune de pământ din cele reduse, numită sesia I.
 3. Stolele legale.
 4. Birul legal.
 5. Eventuală întregire dela stat, pentru care parohia nu garantează.
- Alesul capelan, din bir și stolele va beneficia

jumătate, iar jumătate revine parohului pe timpul cât va fi în funcțiune, având a suporta toate sarcinile după venitul ce beneficiază.

Alesul este îndatorat a predică în duminici și sărbători, a catehiză la școalele primare din localitate. Parohia e de clasa I. (primă) se admit însă și recurenții cu calificățiune de clasa a. II. (doua).

Reflectanții își vor înainta recursurile ajustate cu documentele recerute, precum și cu certificat despre eventualul serviciu pstat, — adresate Comitetului parohial ortodox român din Căpâlnaș — la oficiul protopopesc ort. rom. din Lipova și cu prealabila avizare a protopresbiterului tractual se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Căpâlnaș spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratoric, observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii.

Cei din alta dieceză au se posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceeace vor dovedi protopresbiterului tractual, spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Lipova, la 2 Aprilie 1927.

Fabrtciu Manuilă, protopresbiter tractual

3—3

Nr. 4412/1926.

Pentru distribuirea unela eventual alor două burse din fundațiunea medicului Dr. Iuliu T. Mera din Șiria se publică concurs de 30 zile socotite dela prima publicare a acestui concurs în organul eparhial „Biserica și Școala”.

Admisibil la concurs sunt în general tinerii români ortodocși săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, tehnică, teologie, cu purtare bună și spor escelent în studii. La distribuirea bursei se vor ținea în seamă următoarele dispoziții speciale ale fundatorului:

a) preferință vor avea în locul prim aceia dintre reflectanți, cari vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al șaselea grad de sânge ori de cuscrie.

b) în al doilea loc tinerii născuți în Șiria (jud. Arad).

c) în al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, resp. în dieceza Aradului și în fine cei născuți în mitropolia ort. rom. a Ardealului.

d) în absența recurenților potriviți din categoriile de mai sus ale studenților dela facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenti și săraci din clasele V-VIII ale școalelor secundare, eventual academii comerciale, școale militare de cadeți și din preparandii (școale normale) în ordinea de sub a. (-b.)

Pentru a-și dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte potrivit cu dispozițiile din §.X al literelor fundamentale, documente autentice a. (că sunt cetățeni români); d.) că-s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ortodocși români; c. (că atât ei cât și păriții lor aparțin și acum bisericii ortodoxe române; d.) că sunt atât de săraci, încât fără stipendii nu sunt în stare a-și continua studiile; e. (că atât trupește cât și sufletește sunt sănătoși; f.) că studiile de mai înainte le-au terminat cu spor escelent; g.) cu informațiune familiară, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al VI-lea grad de sânge ori de cuscrie, că sunt născuți în Șiria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropoliei Ardealului.

Imprejurarea de sub l.t.d.) se va dovedi cu atestat bineprecizat și detaliat, dela antistia comună și vidimat de oficiul parohial ort. român al locului.

Reflectanții, cari eventual au vre-o bursă, sunt datorți să arate: suma acelei burse și că dela cine o au.

Cerurile, ajustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consiliului eparhial ort. român din Arad, în termin. Cerurile intrate mai târziu ori neadjustate complet nu se vor lua în socotință.

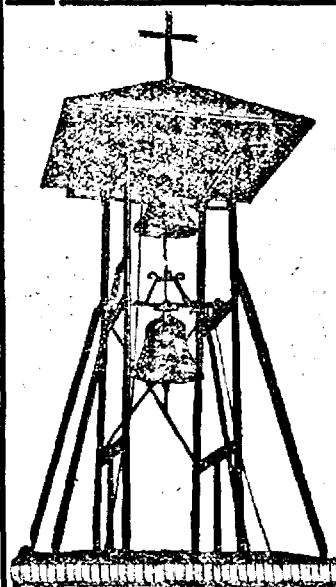
Arad, din ședința Consiliului eparhial ținută în 14 Aprilie 1927.

Consiliul eparhial ort. român din Arad

1—3

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3.

Clopote din metal curat. Armonie și acord perfect. Instalat cu cele mai moderne mașini. Prețurile absolut convenabile.

TELEFON No. 23-42.

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE

IOSIF BISZAK

GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII. CATALOG LA CERERE GRATIS.

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Censurat: Prefectura Județului.